

Veteriner Hekimlik Eğitiminde Sosyal Medyanın Etkisi

Pınar AYVAZOĞLU DEMİR ^{1*}, Meral AYDENİZÖZ ²

¹ Kırıkkale Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Hayvan Sağlığı Ekonomisi ve İşletmeciliği Anabilim Dalı, Kırıkkale

² Kırıkkale Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Parazitoloji Anabilim Dalı, Kırıkkale

*Sorumlu yazar (Corresponding author): pinardemir80@hotmail.com

Geliş Tarihi (Received): 12.07.2024

Kabul Tarihi (Accepted): 29.08.2024

Özet

Bu çalışma, veteriner fakültesi öğrencilerinin sosyal medya ve internet kullanım alışkanlıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nde yapılan çalışmada, öğrencilerin büyük çoğunluğunun günlük 3-5 saat internet kullandığı ve bu sürenin önemli bir kısmını sosyal medyada geçirdiği belirlenmiştir. Eğitim amaçlı sosyal medya kullanımına yönelik cinsiyet farklılıkları anlamlı bulunmuş olup, kadınların sosyal medya platformlarını daha fazla kullandığı, ancak erkeklerin bu platformları daha çok teknik ve eğitim amaçlı kullandığı belirlenmiştir. Veteriner hekimlik eğitiminde klasik ders kitapları (%78.7) ve internetin (%63.5) bilgiye erişimde başlıca kaynaklar olarak öne çıkmıştır. Katılımcıların internette en sık baktıkları ders araçlarının başında ise ders slaytları, bilimsel yayınlar ile eğitim videoları geldiği belirlenmiştir. Eğitim amaçlı en sık kullanılan Sosyal medya platformları arasında ise YouTube, Google ve Instagram ilk üç sırada yer almıştır. Bu çalışma, sosyal medyanın veteriner hekimlik eğitiminde kullanımına dair genel bir değerlendirme sunarken, öğrencilerin hem geleneksel hem de dijital kaynaklardan faydalandığını ortaya koymaktadır. Araştırma, sosyal medya veteriner hekimlik eğitimine entegrasyonunun hem bilgiye hızlı erişim hem de mesleki gelişim açısından büyük fırsat sunduğu, ancak bu platformların etkin ve verimli kullanılabilmesinde, öğrencilerin dijital okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesi ve bilgiye eleştirel yaklaşımları gerektiği, ayrıca akademisyenlerin öğrencilerin mesleki uygulama ve akademik başarılarını destekleyebilecek güvenilir akademik kaynaklara yönlendirmelerinin önemli olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya, internet kullanımı, veteriner hekimlik eğitimi, dijital okuryazarlık

The Impact of Social Media in Veterinary Medicine Education

Abstract

This study was conducted to investigate the social media and internet usage habits among veterinary faculty students. The research, carried out at Kırıkkale University Faculty of Veterinary Medicine, revealed that the majority of students utilized the internet for 3-5 hours daily, with a significant portion of this time allocated to social media engagement. Notably, gender differences in the use of social media for educational purposes were significant; female students reported greater usage of social media platforms, while male students tended to utilize these platforms more for technical and educational purposes. In the context of veterinary medicine education, classical textbooks (78.7%) and the internet (63.5%) emerged as the primary sources of information. Course slides, scientific publications, and educational videos were identified as the most frequently employed teaching tools online. The social media platforms most commonly utilized for educational purposes included YouTube, Google, and Instagram. This study provides a comprehensive overview of the role of social media in veterinary medicine education, demonstrating that students benefit from both traditional and digital resources. The findings suggest that the integration of social media into veterinary education offers significant opportunities for rapid information access and professional development. However, to maximize the effectiveness and efficiency of these platforms, it is essential for students to enhance their digital literacy skills and to engage in critical evaluation of the information presented.

Keywords: Social media, internet use, veterinarian education, digital literacy

1. Giriş

Günümüzde teknoloji çağı olarak bilinen bu dönemde, özellikle pandemi dönemi ve sonrasında gündelik hayatımızda birtakım değişiklikler meydana gelmiştir. İnsanların yüz yüze sağladıkları iletişim şekli yerini teknolojiyle yapılan iletişime bırakmıştır. Sosyal medya bu açıdan önemli bir yer almaktadır. Sosyal medya terimi, çevrimiçi topluluklar aracılığıyla insanların birbirleriyle etkileşime girebilecekleri alanları ifade eder. Sosyal medya, geniş bir etki alanına sahip olup, bireyler arası iletişimden global pazarlamaya kadar çeşitli uygulama alanlarında etkili olmaktadır. Günümüzde yoğun çalışma temposu, internet kullanımının yaygınlaşması dolayısıyla Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat ve Tiktok gibi sosyal medya platformları birçok alanda insanlara hizmet vermektedir. İnternet aracılığı ile yapılan konuşmalar, videolar, her türlü paylaşım dayalı durumlar sosyal medyanın birer parçasını oluşturmaktadır (Konuk ve Güntaş, 2019).

21.yüzyılda bilişim teknolojilerindeki gelişmeler ve internetin yaşamın her alanına hakim olması, eğitimde geleneksel alışkanlıkların da değişmesine neden olmuş ve sosyal medyanın eğitim alanında da yararlanma fikrini doğurmuştur. Geleneksel eğitimde yer alan ansiklopedi, kitap vb. yazılı kaynakların yerine bugün slayt, gösteri, sunum, e-kaynaklar gibi kaynaklar daha fazla kullanılmaktadır. İnternet teknolojilerinin multimedya özelliği, hemen her alanda video, ses kaydı, görüntü sunabilme imkanı eğitimde kişilerin bu şekilde materyallerden faydalanabilmesini sağlamaktadır (Özer ve Kınık, 2021). Zira son dönemlerde sosyal medya, esnek ve erişiminin kolay olması nedeniyle geleneksel öğretim yönetim tekniklerine kıyasla kullanım açısından daha kolay gözükmektedir (Konuk ve Güntaş, 2019).

Sosyal medya son dönemlerde sağlık hizmetlerinde de danışılacak önemli bir kaynak olmuştur. Sosyal medya, sıradan

insanlar, doktor, tıp öğrencileri, veteriner hekimler ve veteriner öğrencileri ile sağlıkla bağlantılı kişiler açısından da bilgiye erişimi daha kolay ve hızlı olduğu için tercih edilebilmektedir. Bu nedenle de her geçen gün daha fazla çevrimiçi kaynak, akademik eğitimcilerin makale ve sunumları sisteme yüklenmektedir.

Sosyal medyanın eğitimde kullanılması ile ilgili literatür incelendiğinde; Wang ve ark. (2013), öğretim yöntemlerinde Facebook kullanımı, öğrencilerin daha iyi notlar almasına, sınıf içerisinde daha katılımcı olmasına ve lisans eğitimi deneyiminde daha çok ilgilenilmesine yardımcı olduğunu bildirmiştir. Hung ve Yuen (2010) araştırmalarında ise katılımcıların çoğunluğunun sosyal ağ sitelerinin ek bir araç olarak kullanıldığı durumlarda, öğrencilerin kendi öğrenme deneyimleri ile ilgili ifadelerinde olumlu duygular geliştirdiğini belirtmişlerdir. Sosyal medyanın eğitimde kullanılması ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde; yurt dışında yapılan araştırmaların ağırlıkta olduğu görülmektedir. Yapılan literatür taramalarında Türkiye’de internet ve sosyal medya kullanımı ile ilgili çok sayıda çalışmaya rastlanmış olmasına rağmen (Özer ve Kınık, 2021; Arslan ve ark. 2015; Konuk ve Güntaş, 2019; Korucu ve Sezer, 2016; Öztürk ve Talaş, 2015; Özen ve ark. 2018), yapılan literatür taramalarında internet ve sosyal medya ile kullanımı ile ilgili Veteriner hekimlik alanında çok az sayıda yurtdışı çalışma mevcut olup (Chapman ve ark., 2007; Ellaway ve ark. 2005; Gledhill ve ark., 2017; Koch ve ark., 2012; Lai ve ark., 2019; Roshier ve ark., 2011; Saadeh ve ark., 2020; Siegford ve ark., 2005), Türkiye’de ise veteriner hekimlik eğitiminde sosyal medya kullanımına dair spesifik bir makaleye rastlanılmamıştır. Bu çalışma ile sosyal medyanın veteriner hekimlik eğitiminde kullanımına ilişkin genel bir değerlendirme yapılacaktır. Elde edilen verilerin diğer araştırmalara kaynak olacağı düşünülmektedir.

2. Materyal ve Yöntem

Bu çalışmanın materyalini, Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi öğrenciler ile yapılan anket çalışmasından elde edilen veriler oluşturmuştur. Veteriner fakültesinde 2023-2024 eğitim öğretim döneminde toplam 624 öğrencinin okuduğu belirlenmiş olup, tüm öğrencilere whatsapp grupları üzerinden “çevrimiçi anket formu (Google Form)” gönderilmiştir. Anket çalışması gönüllük esaslı olup, örneklem sayısı %10 hata payı ve %90 güven aralığında en az katılımcı sayısı 189 kişi olarak belirlenmiş olup (Raosoft, 2024), 192 kişi çalışmaya katılmıştır. Ayrıca çalışmada katılımcılardan anket formunu doldurmadan önce bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

Anket çalışmasından elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS 22 (SPSS Statistics for Windows, Version 22.0.) istatistik paket programı kullanılmıştır. Analizlerde tanımlayıcı

istatistikler ve frekanslarla beraber, parametrik verilerde ikiden fazla grubun ölçümlerinin karşılaştırılmasında ki-kare testi uygulanmıştır. Araştırma için Kırıkkale Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu’ndan 26.06.2024 tarihinde 2024.06.28 karar ile etik kurul onayı alınmıştır.

3. Bulgular

Çalışmaya katılan öğrencilerin %58.3’ü kadın, %41.7’si erkek olup, öğrencilerin ortalama 22,10 yaşında oldukları (min:19, max: 38) belirlenmiştir. Yapılan çalışmada öğrencilerin %44.3’ünün günlük 3-5 saat, %28.1’inin günlük 5-7 saat, %15.6’sı 7 saatten fazla internet kullandığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin sosyal medya kullanım süresi ise 1-3 saat %56.8, 3-5 saat %26.0, 5 saatten fazla kullanan %17.2 olup, öğrencilerin cinsiyetine göre günlük internet ve sosyal medya kullanım süreleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin günlük internet ve sosyal medya kullanım süreleri

Günlük internet kullanım süresi				
Cinsiyet	1-3 saat	3-5 saat	5 saat üstü	Total
Kadın	13 (%11.6)	54 (%48.2)	45 (%40.2)	112
Erkek	10 (%12.5)	31 (%38.8)	39 (%48.8)	80
Toplam	23 (%12.0)	85 (%44.3)	84 (%43.8)	192
X ² = 1.759 p=0.415 p>0.05				
Sosyal medya kullanım süresi				
Kadın	58 (%51.8)	33 (%29.5)	21 (%18.7)	112
Erkek	51 (%63.8)	17 (%21.2)	12 (%15.0)	80
Toplam	109 (%56.8)	50 (%26.0)	33 (%17.2)	192
X ² = 2.768 p=0.251 p>0.05				

Tablo 1 incelendiğinde öğrencilerin %44’ü günlük 5 saatten fazlasını internette geçirdiği, buna karşın sosyal medyada bu sürenin %17.2’ye düştüğü görülmektedir. Yapılan Ki-kare analizinde istatistiki açıdan önemli olmamakla (P>0.05) birlikte erkeklerin göreceli olarak zamanını daha çok internette geçirirken, kadınların ise daha çok sosyal medyada zaman geçirdikleri belirlenmiştir. Yapılan Ki-kare analizinde öğrencilerin okudukları sınıflar ile internette ve sosyal medyada kalma süreleri arasında istatistiki açıdan önemli

bir fark bulunamamıştır (p>0.05). Yapılan çalışmada öğrencilerin internete erişim için yoğun bir şekilde cep telefonlarını kullandıkları (%100) tespit edilmiştir. Ayrıca, katılımcıların önemli bir kısmının cep telefonlarına ek olarak dizüstü bilgisayarlar (%50), tabletler (%27.1) ve okul bilgisayarları (%2.6) gibi diğer cihazları da kullandıkları tespit edilmiştir. Çalışmada öğrencilerin veteriner hekimlik eğitiminde en çok faydalandıkları kaynaklar sırasıyla; ders kitapları (%78.7), internet (%63.5), dersi anlatan öğretim üyesi (%62)

ve kütüphane (%6.8) olarak belirlenmiştir. Yapılan çalışmada katılımcıların tamamının eğitim amaçlı sosyal-medya kullandıkları belirlenmiş olup, katılımcıların yaş ve

cinsiyetlerine göre veteriner hekimlik eğitiminde sosyal medya platformlarından faydalanma sıklıkları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin veteriner hekimlik eğitiminde sosyal medya platformlarından faydalanma sıklıkları

		Sık sık	Bazen	Nadiren	Total	P değeri
Cinsiyet	Kadın	41	52	19	111	X ² = 8.398 p=0.016 p<0.05
		%36.6	%46.4	%17.0	%100.0	
	Erkek	34	22	24	77	
		%42.5	%27.5	%30	%100.0	
	Total	75	74	43	192	
		%39.1	%38.5	%22.4	%100.0	
Yaş	18-21 yaş	29	31	21	81	X ² =1.679 P = 0.795 P>0.05
		%35.8	%38.3	%25.9	%100.0	
	22-24 yaş	32	32	17	81	
		%39.5	%39.5	%21.0	%100.0	
	25 yaş ve üstü	14	11	5	30	
		%46.7	%36.7	%16.7	%100.0	
	Total	75	74	43	192	
		%39.1	%38.5	%22.4	%100.0	

Tablo 2 incelendiğinde eğitim amaçlı sık sık sosyal medya kullanan kadınların oranı %36.6 iken bu oranın erkeklerde %42.5 olduğu görülmektedir. Yapılan Ki-kare analizinde aradaki farkın istatistiki açıdan önemli olduğu tespit edilmiştir (p<0.05). Buna karşın yaş artıka eğitim amaçlı sosyal medya kullanım oranının arttığı ancak aradaki farkın istatistiki açıdan önemli olmadığı görülmektedir (p>0.05).

“Veteriner hekimlik eğitiminde sosyal medya/internet kullanmak bir avantaj sağlıyor mu?” sorusuna katılımcıların %90.6’sı evet önemli ölçüde derken, %9.4’ü bazen cevabını vermişlerdir. Öğrencilerin veteriner hekimlik eğitimine katkıda bulunması için internetteki ders araçlarını takip etme sıklıkları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların internetteki ders araçlarını takip etme sıklıkları

Parametre	Eğitim videoları		Bilimsel yayın		e-kitap		Ders slaytları	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Sık sık	55	28.6	92	47.9	37	19.3	96	50.0
Bazen	84	43.8	71	37.0	60	31.2	71	37.0
Nadiren	53	27.6	29	15.1	95	49.5	25	13.0

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin internette en sık baktıkları ders araçlarının başında ders slaytları (%50), bilimsel yayınlar (%47.9) ile eğitim videolarının (%28.6) geldiği görülmektedir. Bununla birlikte katılımcıların daha az oranla

internette e-kitap okudukları belirlenmiştir. Yapılan çalışmada katılımcıların veteriner hekimlik eğitiminde yararlandıkları sosyal medya platformları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Veteriner öğrencilerin eğitim amaçlı yararlandıkları sosyal medya platformları

Araçlar	N	%
Google	13	6.77
Youtube	13	6.77
Youtube. Google	22	11.46
Youtube. Instagram	14	7.29
Youtube. Google. Wikipedia	38	19.79
Youtube. Google. Instagram	41	21.36
Youtube. Google. Instagram ve Diğerleri (Pinterest. Wikipedia. Twitter. Pubmed. Chatcpt)	51	26.56
Toplam	192	100.0

Tablo 4 incelendiğinde veteriner fakültesi öğrencilerin eğitim amaçlı olarak en çok Youtube, Google ve Instagram platformlarını kullandıkları görülmektedir.

4. Tartışma

Yapılan çalışmada veteriner fakültesi öğrencilerinin yaklaşık %44'ünün günlük 5 saatten fazla zamanını internette geçirdiği belirlenmiştir. Bu çalışma bulgusuna paralel olarak yapılan bir çalışmada, meslek yüksekokulunda eğitim gören gençlerin büyük bir kısmının (%61.2) günlük olarak 4 saat ve üstü arası çevrimiçi olduğu bildirilmiştir (Dikmen ve Tuncer, 2018). Benzer şekilde, Çiftçi (2018), üniversite öğrencilerin %36'sının günlük 3-5 saat, %36'sının günlük 5 saat ve üzerinde internet kullandığını bildirmiştir. Bu bulgular, mevcut literatürle karşılaştırıldığında, internet kullanımının özellikle genç nüfus üzerinde etkili bir araç haline geldiğini ve kullanımının giderek arttığını göstermektedir (İnce ve Koçak, 2017; Aydın, 2016; Küçükali, 2016; Durmuş ve ark. 2018). Bununla birlikte yapılan analizde, öğrencilerin %56.8'inin günde 1-3 saatini sosyal medya platformlarına ayırdığı ve bunun internet üzerinde geçirdikleri sürenin yaklaşık yarısı olduğu tespit edilmiştir. Yapılan çalışmada istatistiki açıdan önemli bir fark olmamakla beraber, erkeklerin göreceli olarak daha fazla zamanını internette geçirirken, kadınların ise sosyal medyada daha fazla zaman geçirdiği belirlenmiştir. Bu bulguya paralel olarak Jackson ve ark. (2008) tarafından yapılan bir çalışmada, erkeklerin interneti daha çok oyun, haber okuma ve teknik bilgi araştırma gibi amaçlar için

kullandıkları ifade edilmiştir. Bu durum erkeklerin genel internet kullanımının daha yüksek olmasını, sosyal medya kullanımının ise düşük olmasının sebeplerinden biri olarak gösterilebilir. Nitekim kadınların sosyal medya kullanımında erkeklere göre daha fazla zaman harcadıkları literatürde bildirilmektedir (Tektaş, 2014; Çiftçi, 2018). Kimbrough ve ark (2013) tarafından yapılan bir araştırmada kadınların sosyal medyada iletişim kurma ve ilişkilerini sürdürme eğilimlerinin erkeklere kıyasla daha fazla olduğunu bildirmiştir. Aynı şekilde, Tufekci (2008) çalışmasında kadınların sosyal medya platformlarını sosyal bağlarını güçlendirme ve topluluk içinde yer alma amacıyla daha yoğun şekilde kullandıklarını ifade etmiştir. Bu bulgular doğrultusunda erkeklerin internette daha geniş yelpazede faaliyetlere yönelirken, kadınların sosyal medyada daha fazla zaman geçirme eğilimleri cinsiyete dayalı dijital bir davranış gösterdikleri söylenebilir. Yapılan çalışmada kadınların eğitim amaçlı sosyal medya kullanımının erkeklere göre daha düşük oranda olduğu ve bu farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir. Yapılan çalışmada, yaşın artmasıyla birlikte eğitim amaçlı sosyal medya kullanımının arttığı, ancak aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı bulunmadığı belirlenmiştir. Manca ve Ranieri (2016), bu çalışma bulgusuna paralel olarak gençlerde yaş ilerledikçe sosyal medya platformların daha profesyonel ve eğitsel amaçlarla kullanıldığını belirtmiştir. Bu doğrultuda yaşın sosyal medya kullanımındaki eğitsel tercihleri etkileyebileceği, ancak bu etkinin

tutarlı bir şekilde ortaya çıkmadığı söylenebilir. Bu çalışmada öğrencilerin internete erişim için yoğun bir şekilde cep telefonlarını kullandıkları (%100) bununla birlikte dizüstü bilgisayarlar (%50), tabletler (%27.1) ve okul bilgisayarları (%2.6) gibi diğer cihazları da kullandıkları belirlenmiştir. Cep telefonlarının internet erişiminde birincil araç olarak kullanılması, literatürde de desteklenmektedir (Çiftçi, 2018). Yapılan bir araştırmada gençlerin büyük bir kısmı internete erişim için mobil cihazları tercih ettiği ve bu trendin dünya genelinde yaygınlaştığı rapor edilmiştir (Anderson ve Jiang, 2018). Digital Report (2021) verilerine göre, mobil internet kullanıcılarının sayısı son yıllarda önemli ölçüde artmakta ve genç nüfusun %90'ından fazlası cep telefonları aracılığıyla internete erişim sağlamaktadır. Öğrencilerin bu cihazları tercih etmeleri, mobil teknolojinin kullanım kolaylığı, sürekli erişim imkanı ve çok yönlü uygulamaları ile açıklanabilir. Diğer cihazların kullanım oranlarına bakıldığında, dizüstü bilgisayarların (%50) hala önemli bir erişim aracı olduğu görülmektedir. Bu, öğrencilerin yazı yazma, akademik çalışmalar ve daha kapsamlı dijital aktiviteler için laptopları tercih ettiklerini göstermektedir. Bu bulgu, dizüstü bilgisayarların daha üretken ve uzun süreli dijital etkinlikler için tercih edilen araçlar olduğunu göstermektedir. Tablet kullanımının (%27.1) göreceli olarak daha düşük olduğu görülmektedir, ancak bu cihazların özellikle not alma, ders materyali inceleme, okuma ve medya tüketimi gibi aktivitelerde kullanıldığı bilinmektedir (Mueller ve Oppenheimer, 2014). Okul bilgisayarlarının internet erişiminde ise düşük bir oranda (%2.6) kullanılması, öğrencilerin kendi kişisel cihazlarını daha sık tercih ettiklerini ve internet erişimi dışında okulun sağladığı dijital cihazlara bağımlılığın azaldığını göstermektedir. Veteriner hekimlik eğitiminde öğrencilerin bilgiye erişim için en çok başvurdukları kaynakların ders kitapları (%78.7), internet (%63.5), öğretim üyeleri (%62) olması,

literatürle uyumludur (Sevmez ve Yıldız, 2024). Bu bulgular, öğrenci tercihlerinin bilgiye hızlı erişim, güvenilirlik ve akademik destek arayışı etrafında şekillendiğini göstermektedir. Özellikle öğrencilerinin bilgiye erişimde hem geleneksel (ders kitapları ve öğretim üyeleri) hem de dijital (internet) yöntemlerin bir kombinasyonun olduğu söylenebilir. Öğrencilerin ders kitaplarını en çok başvurdukları kaynak olması (%66.7), özellikle Veteriner hekimlik gibi teknik bilgi gerektiren alanlarda, bu materyallerin bilgi sunma ve güvenilir bilgi sağlamadaki öneminin hala devam ettiğini göstermektedir. Öğretim üyelerinin bilgi kaynakları arasında 3. sırada önemli bir yer tutması (%62), eğitimde rehberlik ve birebir etkileşim ihtiyacını ortaya koyduğu gibi veteriner hekimlik gibi pratik bilgi ve deneyime dayalı alanlarda, öğretim üyelerinin sadece bilgi sağlayıcı değil, aynı zamanda mesleki rehberlik sunan önemli figürler olduklarını da göstermektedir. Eğitim amacıyla, öğrenciler tarafından internetin yoğun bir şekilde kullanılması (%63.5), internetin öğrenciler için bilgiye hızlı ve kapsamlı erişim sağlama ve ekonomik açıdan avantaj sağlaması ile ilgilidir (Türkben, 2023). Ancak internetin doğruluğu sorgulanmayan çeşitli bilgileri de içerdiği göz önüne alındığında, öğrencilerin güvenilir akademik kaynaklara yönlendirilmesi önemlidir. Veteriner hekimlik eğitiminde sosyal medya ve internet kullanımının büyük ölçüde avantaj sağladığını belirten katılımcıların, bilgiye hızlı ve kolay erişim, öğrenme materyallerine daha geniş bir erişim imkanı ve mesleki ağların oluşturulması açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Manca ve Ranieri (2016) çalışmalarında sosyal medya ve internetin eğitime entegrasyonunun, öğrenme süreçlerini güçlendirdiğini ve öğrencilerin öğrenmeye aktif katılımını teşvik ettiğini belirtmektedir. Veteriner hekimlik eğitimi gibi sürekli güncellenen bilgi ve uygulamalara dayalı alanlarda, internet ve sosyal medya üzerinden en güncel bilgilere erişim sağlanabilmesi,

öğrencilere önemli bir avantaj sunabilir. Özellikle video paylaşım platformları, çevrimiçi dergiler ve bilimsel sosyal ağlar öğrencilerin ve profesyonellerin birbirleriyle bilgi paylaşımını kolaylaştırmakta ve mesleki gelişimlerini hızlandırması açısından etkili olabilecekleri söylenebilir (Kaysı ve ark., 2023). Çalışmada veteriner fakültesi öğrencilerinin eğitim amaçlı en çok YouTube, Google ve Instagram platformlarını kullanmaları, dijital öğrenme ortamlarında öğrencilerin bilgiye hızlı erişim ve görsel-işitsel öğrenme araçlarını eğitim süreçlerine entegre ettiklerini göstermektedir. Literatürde de bu platformların eğitimde giderek artan önemine dair birçok çalışma yer almaktadır. (Tektaş, 2014, Balcı ve ark. 2013). Özellikle YouTube gibi video paylaşım platformlarının özellikle klinik prosedürler, cerrahi teknikler ve hayvan bakımı gibi uygulamalı bilgi gerektiren konuların video içerikleri ile sunulması, öğrencilerin teorik bilgiyi pratiğe dönüştürmelerini kolaylaştırmaktadır. Bu bağlamda, YouTube'un veteriner hekimlik öğrencileri için bir öğrenme aracı olarak görülmesi şaşırtıcı değildir. Benzer şekilde Instagram, veteriner hekimlik gibi görsel materyallerin önemli olduğu disiplinlerde faydalı olabilir. Hayvanların klinik fotoğrafları, vaka paylaşımları ve veteriner hekimlerin deneyimlerini aktardığı içerikler, öğrencilerin hem mesleki bilgiye hem de pratiğe dayalı deneyimlere ulaşmalarını kolaylaştırdığı söylenebilir. Ancak, öğrencilerin bu kaynakları etkili kullanabilmesi için gerekli dijital okuryazarlık becerilerine sahip olmaları ve güvenilir siteleri takip etmeleri gerekir. Zira dijital materyallerin fazlalığı, bilgi doğruluğunun analiz edilmesi gibi süreçler öğrencilerin zaman yönetimini olumsuz etkileyebilir.

5. Sonuç

Sonuç olarak, internet ve sosyal medya kullanımı, öğrencilerin eğitim ve akademik yaşamları üzerinde her geçen gün daha etkili bir rol oynamaktadır. Özellikle dijital kaynakların etkili kullanımı, geleneksel

eğitim yöntemleriyle birlikte öğrencilerin bilgiye erişimini güçlendirmekte, sosyal medyanın eğitsel potansiyelini gözler önüne sermektedir. Ancak öğrencilerin akademik ilgi alanlarını geliştirme ve artırma kapasitelerinin geliştirilmesinde bu platformların etkin ve verimli kullanılabilmesinde öğrencilerin dijital okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesi ve bilgiye eleştirel yaklaşımları gerektiği, bu bağlamda akademisyenlerin, öğrencileri mesleki uygulama ve akademik başarılarını destekleyebilecek internet sitelerine yönlendirmelerinin önemli olduğu söylenebilir.

Yazarların Katkı Beyanı

Yazarlar makaleye eşit katkıda bulduklarını, makalenin yayına hazır son halini gördüklerini/okuduklarını ve onayladıklarını beyan ederler.

Çıkar Çatışması Beyanı

Tüm yazarlar, bu çalışma için herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmektedir.

Etik Kurul Onayı

Araştırma için Kırıkkale Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 26.06.2024 tarihinde 2024.06.28 karar ile etik kurul onayı alınmıştır.

Kaynaklar

- Anderson, M., Jiang, J., 2018. Teens, social media & technology 2018. Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org/internet/2018/05/31/teens-social-media-technology-2018/> (Erişim tarihi: 10.06.2024).
- Arslan, A., Kırık, A.M., Karaman, M. Çetinkaya, A., 2015. Lise ve Üniversite öğrencilerinde dijital bağımlılık. *Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 8(8): 34-55.
- Aydın, E.İ., 2016. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanımları üzerine bir araştırma: Anadolu Üniversitesi Örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (35): 373-386.

- Balcı, Ş., Gölcü, A., Öcalan, M., 2013. Üniversite öğrencileri arasında internet kullanım örüntüleri. *Selçuk İletişim*, 7(4): 5-22.
- Chapman, H.M., Taylor, E.G., Buddle, J.R., Murphy, D.J., 2007. Student training in large-animal handling at the School of Veterinary and Biomedical Sciences, Murdoch University, Australia. *Journal Veterinary Medical Education*, 34(5): 576-582.
- Çiftçi, H., 2018. Üniversite öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(4): 417-434.
- Digital Report, 2021. Global overview report. <https://wearesocial.com/digital-2021> (Erişim tarihi: 10.06.2024).
- Dikmen, M., Tuncer, M., 2018. İnternet bağımlılığının aile ilişkilerine etkisi. *Online Journal of Technology Addiction and Cyberbullying*, 5(1): 34-52.
- Durmuş, H., Günay, O., Yıldız, S., Timur, A., Balcı, E., Karaca, S., 2018. Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı ve üniversite yaşamı boyunca değişimi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 19(4): 383-389.
- Ellaway, R., Pettigrew, G., Rhind, S., Dewhurst, D., 2005. The Edinburgh Electronic Veterinary Curriculum: an online program-wide learning and support environment for veterinary education. *Journal of Veterinary Medical Education*, 32: 38-46.
- Gledhill, L., Dale, V.H., Powney, S., Gaitskell-Phillips, G.H., Short, N.R., 2017. An international survey of veterinary students to assess their use of online learning resources. *Journal of Veterinary Medical Education*, 44: 692-703.
- Hung, H.T., Yuen, S.C., 2010. Educational Use of Social Networking Technology in Higher Education. *Teaching Higher Education*, 15(6): 703-714.
- İnce, M., Koçak, M.C., 2017. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım alışkanlıkları: Necmettin Erbakan Üniversitesi örneği. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(2): 736-749.
- Jackson, L.A., Zhao, Y., Qiu, W., Kolenic, A., Fitzgerald, H.E., Harold, R.D., 2008. Culture, gender, and information technology use: A comparison of Chinese and U.S. children. *Computers in Human Behavior*, 24(6): 2817-2829.
- Kaysi, F., Aydemir, E., Gülseçen, S., 2023. Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon ve internet kullanımının mesleki gelişimlerine etkisinin incelenmesi. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25: 47-56.
- Kimbrough, A.M., Guadagno, R.E., Muscanell, N.L., Dill, J., 2013. Gender differences in mediated communication: Women connect more than do men. *Computers in Human Behavior*, 29(3): 896-900.
- Koch, M., Fischer, M.R., Tipold, A., Ehlers, J.P., 2012. Can online conference systems improve veterinary education? A study about the capability of online conferencing and its acceptance. *Journal of Veterinary Medical Education*, 39: 283-296.
- Konuk, N., Güntaş, S., 2019. Sosyal medya kullanımı eğitimi ve bir eğitim aracı olarak sosyal medya kullanımı. *International Journal of Entrepreneurship and Management Inquiries*, 3(4): 1-25.
- Korucu, A., Sezer, C., 2016. Web 2.0 teknolojilerini kullanma sıklığının ders başarısı üzerindeki etkisine yönelik öğretmen görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(2): 379-394.
- Küçükali, A., 2016. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanımı: Atatürk Üniversitesi Örneği. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(13): 531-546.
- Lai, N., Khosa, D., Jones-Bitton, A., Dewey, C.E., 2019. Students' experiences of seeking web-based animal health information at the Ontario Veterinary College: exploratory qualitative study. *JMIR Medical Education* 5: e13795.

- Manca, S., Ranieri, M., 2016. Is Facebook still a suitable technology-enhanced learning environment? An updated critical review of the literature from 2012 to 2015. *Journal Of Computer Assisted Learning*, 32(6): 503-528.
- Mueller, P.A., Oppenheimer, D.M., 2014. The pen is mightier than the keyboard: Advantages of longhand over laptop note taking. *Psychological Science*, 25(6): 1159-1168.
- Özen, Ü., Çam, H., Can, D., Dönmez, Ö. 2018. Uzaktan yükseköğretim öğrencilerinin sosyal medyanın eğitim boyutu konusundaki algıları ve eğitim amaçlı sosyal medya kullanımlarının belirlenmesi. *The Journal of International Scientific Researches*, 3 (1): 64-72.
- Özer, M.A., Kınık, A.M. 2021. Eğitimde Sosyal Medyanın Kullanımı. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 14(87): 393-408.
- Öztürk, M.F., Talas, M. 2015. Sosyal Medya ve Eğitim Etkileşimi. *Journal Of World Of Turks*, 7(1): 101-120.
- Raosoft. 2024. Sample Size Calculator by Raosoft. Inc. Raosoft.com. Available online: http://www.raosoft.com/sample_size.html (Accessed: 08.06.2024).
- Roshier, A.L., Foster, N., Jones, M.A. 2011. Veterinary students' usage and perception of video teaching resources. *BMC Medical Education*, 11 (1): 1-13.
- Saadeh, K., Henderson, V., Paramasivam, S.J., Jeevaratnam, K., 2021. To what extent do preclinical veterinary students in the UK utilize online resources to study physiology. *Advances in Physiology Education*, 45: 160–171.
- Sevmez, H., Yıldız, D., 2024. Dijital çağda üniversite öğrencilerinin okuma tercihlerinin belirlenmesi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(1): 199-230.
- Siegford, J.M., Bernardo, T.N., Malinowski, R.P., Laughlin, K., Zanella, A.J., 2005. Integrating animal welfare into veterinary education: using an online, interactive course. *Journal Veterinary Medical Education*, 32(4): 497-503.
- Tektaş, N. 2014. Üniversite öğrencilerinin sosyal ağları kullanımına yönelik bir araştırma, *Journal of History School*, 7(17): 851-870.
- Tufekci, Z. 2008. Gender, social capital and social network(ing) sites: Women bonding, men searching. *American Behavioral Scientist*, 52(8): 1-21.
- Türkben, T. 2023. Öğretmen Adaylarının Dijital Ortamlardaki Akademik Okuma Alışkanlık ve Eğilimlerinin Belirlenmesi. *Çukurova Üniversitesi Türkoğlu Araştırmaları Dergisi*, 8(1): 88-116.
- Wang, J., Lin, C., Yu, W., Wu, E. 2013. Meaningful Engagement in Facebook Learning Environments: Merging Social and Academic Lives. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 14(1): 302-322.

Atf Şekli: Ayvazoğlu Demir, P., Aydenizöz, M., 2024. Veteriner Hekimlik Eğitiminde Sosyal Medyanın Etkisi (I). *MAS Uygulamalı Bilimler Dergisi*, 9 (Özel Sayı): 956–964. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.13957479>.

To Cite: Ayvazoğlu Demir, P., Aydenizöz, M., 2024. The Impact of Social Media in Veterinary Medicine Education (I). *MAS Journal of Applied Sciences*, 9(Special Issue): 956–964. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.13957479>.
